

Številka: 622-4/2016-11
Datum: 2. junij 2016

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

- ZADEVA:** Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana
- PRIPRAVIL:** Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo
- NASLOV:** Predlog Odloka o razglasitvi nekdanje sladarne pivovarne Union v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena
- POROČEVALKI:** mag. Mateja Demšič, sekretarka - vodja Oddelka za kulturo
Miljana Smrdel, višja svetovalka na Oddelku za kulturo
- PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost
- PREDLOG SKLEPA:**
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Odloka o razglasitvi nekdanje sladarne pivovarne Union v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:
- predlog odloka z obrazložitvijo

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) ter 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na seji sprejel

ODLOK
o razglasitvi nekdanje sladarne pivovarne Union v Ljubljani
za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine (EŠD 9464) Ljubljana-Pivovarna Union-Sladarna (v nadaljnjem besedilu: spomenik) na Celovški cesti 22 v Ljubljani.

Spomenik stoji na parceli številka 1401, katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

2. člen

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena: Sladarna, zgrajena leta 1923 v sklopu pivovarne Union, je pomemben arhitekturni del prvega celovito zasnovanega industrijskega kompleksa v Ljubljani iz šestdesetih let 19. stoletja, ki se je do konca stoletja razvil v eno največjih podjetij na Kranjskem.

Sladarna je do danes ohranila skoraj nespremenjen arhitekturni značaj; z opustitvijo in prestavitvijo proizvodnega procesa na novo lokacijo v sklopu pivovarne ob koncu sedemdesetih let 20. stoletja je z začetki nastajanja muzejske zbirke in ustanovitvijo Pivovarskega muzeja leta 1986 dobila novo vsebino in pomen.

Pivovarstvo je ena najstarejših delujočih industrij v Sloveniji, tradicijo industrijskega postopka varjenja piva pa pivovarna ohranja z neprekinjenim delovanjem od leta 1867 do danes (z imenom in blagovno znamko Union od leta 1909 dalje); razvoj je prikazan v sklopu muzejske zbirke Pivovarne Union. Celoten razsežen stavbni kompleks s sladarno, sedanjim reprezentančnim objektom pivovarne, predstavlja premišljeno in ambiciozno zasnovano arhitekturno celoto, oblikovano v obsegu in podobi samostojne mestne četrti.

3. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje varovanih kulturnih, zgodovinskih, umetnostnih, arhitekturnih in industrijskih sestavin spomenika v njihovi izvornosti in neokrnjenosti tako na zunanjsčini kot v notranjsčini z vso originalno opremo;
- redno strokovno vzdrževanje in obnavljanje spomenika in njegovih delov ter vseh ovrednotenih in ohranjenih izvirnih prvin arhitekturne zasnove zunanjsčine in notranjsčine spomenika ter notranje opreme po načelu ohranjanja izvorne lege, oblike, konstrukcijskih elementov, materialov, struktur in barvne podobe;
- prepoved spreminjanja varovanih vrednot izvorne arhitekturne zasnove zunanjsčine in notranjsčine z rušenjem, odstranjevanjem, kot tudi z nadzidavo, prezidavo in dodajanjem posameznih prvin;
- v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela je potrebno zagotoviti strokovno prenovo in vzpostavitev v stanje pred posegom na stroške povzročitelja;
- zagotavljanje ustrezne namembnosti celote in posameznih delov v skladu z varovanimi vrednotami spomenika in njegovimi osnovnimi namembnostmi;

- pri funkcionalnem posodabljanju objekta in dostopa gibalno oviranim je potrebno varovane sestavine spomenika ohranjati v največji možni meri;
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenovu.

4. člen

Vplivno območje spomenika zajema nekdanji industrijski kompleks, zgrajen v letih 1866 -1867 v okviru posesti Cekinovega gradu med Celovško cesto in gorenjsko železniško progo po načrtih dunajskega arhitekta Carla Tietza in vodstvom stavbenika Gustava Tönniesa. Od prvotnih proizvodnih prostorov in stavb je ohranjeno starejše jedro pivovarne, kjer se na zunanjščini ohranjenih proizvodnih obratov odraža značaj takratnega arhitekturnega oblikovanja zunanosti industrijskih objektov; na zunanosti starejših objektov se oblikovno prepletajo ometane zidne površine z elementi opečnih vertikalnih in ločnih konstrukcijskih sestavin in številnimi okrasnimi poudarki.

Vplivno območje spomenika obsega parcele številka: 1400/2, 1400/3, 1400/5, 1400/7, 1400/8, 1400/9, 1400/10, 1400/11, 1400/12, 1400/13, 1400/14, 1400/15, 1400/16, 1400/17, 1403, 1404/1, 1404/2, 1404/3, 1404/4, 1405, 1406, 1407, 1411, 1412, 1413/1, 1413/2, 1413/3, 1413/4, 1413/5, 1414, 1453/3, 1453/4, 1453/5, 1453/6, 1453/12, 1453/13, 1453/16, 1453/23, 1453/24, 1453/25 in 1453/26, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

5. člen

Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh ohranjenih objektov iz obdobja gradnje pivovarne v letih 1866/67 v smislu ohranjanja gabaritov in zunanjega oblikovanja fasad z značilnim prepletanjem ometanih zidnih površin z deli opečnih konstrukcijskih in okrasnih elementov, ohranjanja strukture materialov in barvnih odtenkov;
- varovanje dimnika na parceli številka 1400/13, katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška;
- varovanje vodnjakov na parcelah številka 1400/12, 1400/14, 1400/15 in 1404/1, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

Znotraj varovanih objektov so dopustne spremembe in prilagoditve v skladu s potrebami proizvodnega procesa na objektih, ki se nahajajo na parcelah številka 1404/1, 1404/2, 1404/3, 1404/4, 1405 in 1406, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

6. člen

Znotraj vplivnega območja objekti v jugovzhodnem delu tovarniškega kompleksa ne izkazujejo pomembnejših arhitekturnih kvalitete in so dopustne spremembe in posegi v objekte.

Objekti iz prejšnjega odstavka se nahajajo na parcelah številka: 1400/5, 1412, 1413/1, 1413/2, 1413/3, 1413/4, 1413/5, 1414, 1453/3, 1453/4, 1453/5, 1453/6, 1453/12, 1453/13, 1453/16, 1453/23, 1453/24 in 1453/25, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

V primeru morebitnih potreb po širitvi in posodobitvi proizvodnih procesov pivovarne so v območju parcel iz prejšnjega odstavka dopustne preureditve zunanjih in prometnih površin, dozidave, nadzidave in novogradnje.

7. člen

Ne glede na določbe tega odloka je dopustno odstopanje od varstvenih režimov za potrebe načrtovanja in izvedbe prostorskih ureditev, ki se načrtujejo z državnim prostorskim načrtom,

sprejemljivost vplivov na spomenik pa se preveri ob izdaji mnenj v postopku priprave državnega prostorskega načrta.

8. člen

Lastnik mora po predhodni najavi omogočiti dostopnost spomenika javnosti tudi v delih, ki sicer javnosti niso namenjeni, vendar v meri, ki ne ogroža osnovnih funkcij ali varovanih sestavin spomenika.

9. člen

Za vse posege v spomenik, razen če zakon ne določa drugače, je potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: zavod).

10. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v drugem odstavku 1. člena tega odloka, in objekte v vplivnem območju spomenika na parcelah, navedenih v 5. členu tega odloka.

11. člen

Meje spomenika so določene na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:2000 in vrisane na topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov, ki sta sestavna dela tega odloka, hranita zavod in Mestna občina Ljubljana.

12. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 622-4/2016-11
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Datum izrisa : 9.11.2015

EŠD 9464

- meja kulturnega spomenika
- meja vplivnega območja spomenika

K.O. SPODNJA ŠIŠKA

Vir podatkov:

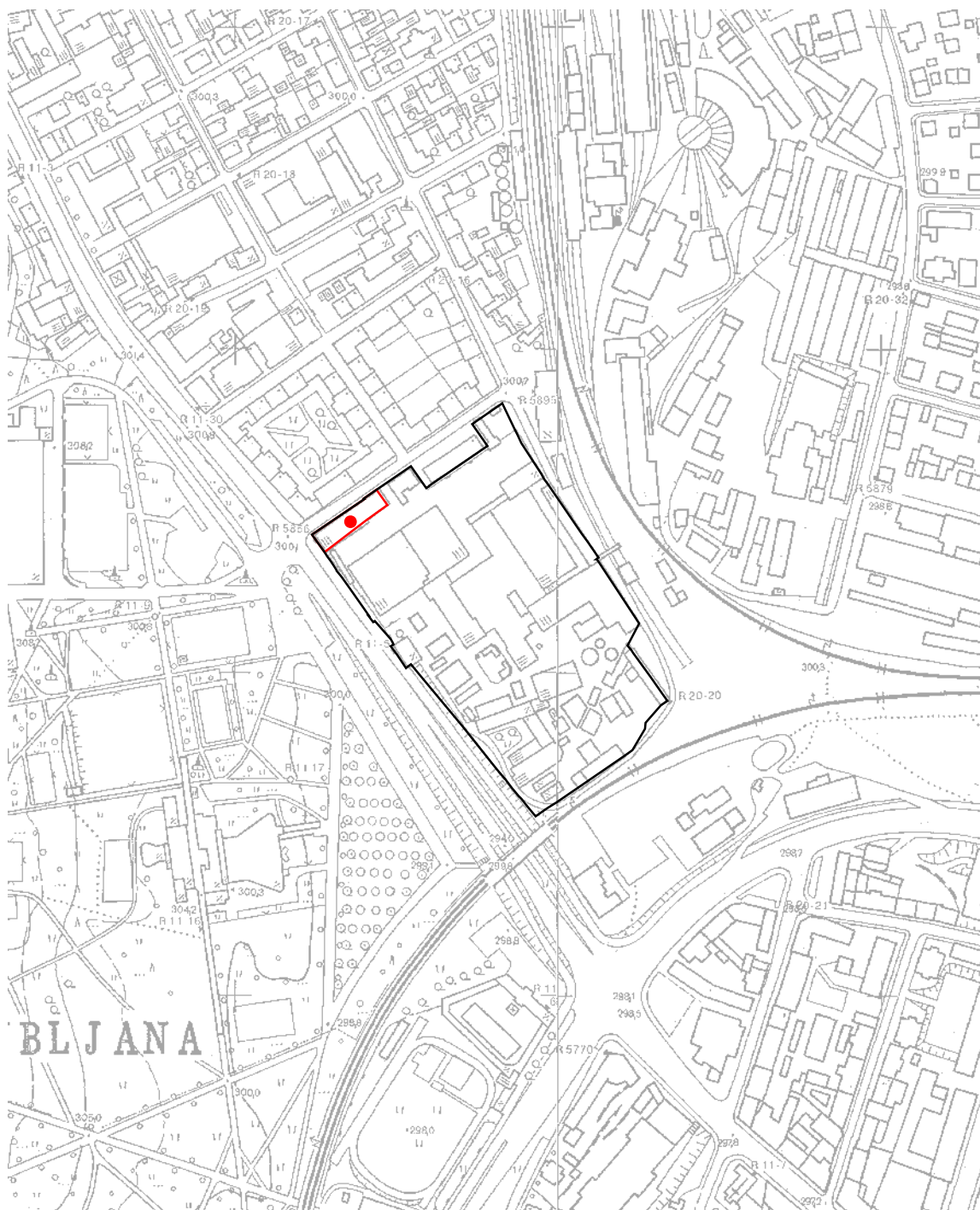
- Obvezni elementi predloga za razglasitev stavbe nekdanje sladarnice Pivovarne Union za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Digitalni katarstrski načrt, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:2000

Datum izrisa : 9.11.2015

EŠD 9464

 meja kulturnega spomenika

 meja vplivnega območja spomenika

TTN 5 LJUBLJANA-S 43, 44

Vir podatkov:

- Obvezni elementi predloga za razglasitev stavbe nekdanje sladarne Pivovarne Union za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Temeljni topografski načrt 1:5000, 1: 10 000, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:5000

Obrazložitev
predloga Odloka o razglasitvi nekdanje sladarne pivovarne Union v Ljubljani v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena

Na 15. seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana dne 18. aprila 2016 je bil brez pripomb sprejet osnutek Odloka o razglasitvi nekdanje sladarne pivovarne Union v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena (v nadaljnjem besedilu: osnutek).

Pripombe, dane k osnutku akta

Na osnutek je pripombe podalo Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP) zaradi določil varstvenega režima v vplivnem območju spomenika (5. člen osnutka), ki niso bila v celoti usklajena z akti, potrebnimi za sprejem Državnega prostorskega načrta za območje trase Tivolski lok. Pripombe je MOP podal na dan 15. seje Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana dne 18. 4. 2016 v popoldanskem času in jih ni bilo več mogoče upoštevati.

V času priprave predloga akta sta se MOP in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: zavod) v vsem uskladila in predlagatelju posredovala usklajeno besedilo predloga.

Besedilo osnutka je v določenih varstvenega režima vplivnega območja v predlogu odloka spremenjeno (5. člen) in dopolnjeno (nova 6. in 7. člen), tako da je gradnja trase Tivolski lok mogoča brez ovir tega akta, pivovarni pa te spremembe omogočajo morebitno širitev proizvodnih procesov.

Besedilo tistih določb osnutka odloka, za katere se predlagajo spremembe ali dopolnitve

Predlagatelj je na osnovi usklajenega besedila predloga zavoda popravil določila varstvenega režima tako, da je v predlogu odloka spremenil besedilo 5. člena osnutka in dodal nova 6. in 7. člen (spremembe in dopolnitve so označene rdeče).

5. člen

Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:

– varovanje vseh ohranjenih objektov iz obdobja gradnje pivovarne v letih 1866/67 v smislu ohranjanja gabaritov in zunanjšega oblikovanja fasad z značilnim prepletanjem ometanih zidnih površin z deli opečnih konstrukcijskih in okrasnih elementov, ohranjanja strukture materialov in barvnih odtenkov;

~~– varovanje objektov na parcelah številka 1404/1, 1404/2, 1404/3, 1404/4, 1405 in 1406, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška;~~

~~– varovanje zunanjih gabaritov in fasad ohranjenih starejših proizvodnih objektov, ki sestavljajo jedro pivovarne iz šestdesetih let 19. stoletja v avtentičnem oblikovanju ometanih fasadnih ploskev in opečnih konstrukcijskih in okrasnih elementov ob ohranjanju materialne strukture in barvnih odtenkov;~~

– varovanje dimnika na parceli številka 1400/13, katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška;

– varovanje vodnjakov ~~znotraj objektov~~ na parcelah številka 1400/12, 1400/14, 1400/15 in 1404/1, ~~1400/12~~, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

~~Znotraj varovanih objektov so dopustne spremembe in prilagoditve v skladu s potrebami proizvodnega procesa na objektih, ki se nahajajo na parcelah številka 1404/1, 1404/2, 1404/3, 1404/4, 1405 in 1406, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.~~

6. člen

Znotraj vplivnega območja objekti v jugovzhodnem delu tovarniškega kompleksa ne izkazujejo pomembnejših arhitekturnih kvalitete in so dopustne spremembe in posegi v objekte.

Objekti iz prejšnjega odstavka se nahajajo na parcelah številka: 1400/5, 1412, 1413/1, 1413/2, 1413/3, 1413/4, 1413/5, 1414, 1453/3, 1453/4, 1453/5, 1453/6, 1453/12, 1453/13, 1453/16, 1453/23, 1453/24 in 1453/25, vse katastrska občina 1740 – Spodnja Šiška.

V primeru morebitnih potreb po širitvi in posodobitvi proizvodnih procesov pivovarne so v območju parcel iz prejšnjega odstavka dopustne preureditve zunanjih in prometnih površin, dozidave, nadzidave in novogradnje.

7. člen

Ne glede na določbe tega odloka je dopustno odstopanje od varstvenih režimov za potrebe načrtovanja in izvedbe prostorskih ureditev, ki se načrtujejo z državnim prostorskim načrtom, sprejemljivost vplivov na spomenik pa se preveri ob izdaji mnenj v postopku priprave državnega prostorskega načrta.

Ostali členi ostajajo nespremenjeni in se ustrezno preštevilčijo.

Finančne posledice sprememb in dopolnitev osnutka akta.

Sprejetje predlaganega akta ne predstavlja dodatnih finančnih posledic za Mestno občino Ljubljana, spomenik ni v lasti Mestne občine Ljubljana.

Ljubljana, maj 2016

Pripravila:

Miljana Smrdel

višja svetovalka I

miljana.smrdel@ljubljana.si, 01 306 48 43

mag. Mateja Demšič

vodja oddelka